

**การศึกษาปัจจัยจูงใจและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา
ในการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม**

**A STUDY OF THE MOTIVATOR FACTORS AND THE ACHIEVEMENT OF
THE STUDENT IN THE UNIVERSITY IN DECISION MAKING FOR
SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES TRANSACTION.**

ศรัณย์ภัทร เรืองประไพ¹

'อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการ และผู้ประสานงานภาคเสาร์-อาทิตย์

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม บางเขน

บทคัดย่อ: การศึกษาเรื่องปัจจัยจูงใจและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ในการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยจูงใจ และ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนิสิตนักศึกษา ในการ ตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรการศึกษา ให้สอดคล้องกับมาตรการด้านทรัพยากรมนุษย์ ตามนโยบายของภาครัฐ ซึ่งจะเป็ รากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยศึกษาข้อมูล ปฐมภูมิ และทุติยภูมิ ในด้านข้อมูลปฐมภูมิมุ่งศึกษาถึงตัวแปรส่วนบุคคล ตัวแปรด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และตัวแปรด้านปัจจัยจูงใจ ส่วนข้อมูลทุติยภูมิ ศึกษาค้นคว้าและรวบรวม ข้อมูลจากเอกสารต่างๆ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ กำหนดขอบเขตโดยศึกษานิสิตนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ชั้นปีสุดท้าย จำนวน 394 คน จาก สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 3 แห่ง และสถาบันการศึกษาของเอกชน 3 แห่ง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัยกรุงเทพ และมหาวิทยาลัยหอการค้า

ABSTRACT: This study of “The motivator factors and the achievement of the student in the university in decision making for small and medium enterprises transaction” was conducted with the objective to gain insights on the decision making for the small and medium enterprises transaction . The purpose is to be a guide line to the study programmed development of the university , which will be related with the government policy in human resource development.

The study is a survey research. The sample consisted of 394 students from 6 universities such as Chulalongorn University, Thammasart University, Kasetsart University, Sripatum University, Bangkok University and The University of The Thai Chamber of Commerce .

KEYWORDS: SMES, Student

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สืบเนื่องจากวิกฤตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา เกิดผลกระทบต่อธุรกิจต่างๆ ทำให้แต่ละธุรกิจต้องคืนร่นหาทางรอด บางแห่งต้องลดจำนวนพนักงานลง เกิดภาวะว่างงาน ส่งผลกระทบต่อ การอุปโภคบริโภคลดลง และเกิดผลย้อนกลับต่อการผลิตในภาคธุรกิจ กลไกทางเศรษฐกิจหยุดชะงักจน ภาครัฐต้องเข้ามาช่วยกระตุ้นให้เกิดการผลิตในระดับ รากหญ้า ด้วยโครงการส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมใน หลายด้าน รวมทั้ง ส่งเสริมให้ สถาบันการศึกษาต่างๆ ปรับหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้อง กับนโยบาย และให้สามารถสนองตอบความต้องการ ของภาคธุรกิจ ด้วยการเตรียมนักธุรกิจรุ่นใหม่ เข้าสู่ เศรษฐกิจใหม่

เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของ ภาครัฐในการ จัดเตรียมทรัพยากรบุคคลจากสถานศึกษาเข้าสู่การเป็น ผู้ประกอบการใหม่ ในการวิจัยครั้งนี้ จึงมีความประสงค์ ศึกษาว่ามีปัจจัยจิตใจ หรือแรง จูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ใด ที่มี อิทธิพลต่อการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมของนิสิตนักศึกษา โดยการศึกษาเปรียบเทียบ ความแตกต่างของการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาด กลางและขนาดย่อม จากปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยจิตใจ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และศึกษาถึงความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยจิตใจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของ นิสิตนักศึกษา

ผู้วิจัยได้วาง กรอบแนวคิดในการวิจัย โดยศึกษา ข้อมูลจากปัจจัยส่วนบุคคล แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ ปัจจัยจิตใจ สำหรับปัจจัยส่วนบุคคล แบ่งเป็น เพศ ผล การเรียนหรือเกรดเฉลี่ย ตั้งแต่ชั้น ปีที่ 1 ถึงปีปัจจุบัน และภูมิหลังในการประกอบธุรกิจของครอบครัว ส่วน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ศึกษาจากลักษณะของผู้มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์จากคำจำกัดความของ แมคเคลแลนด (McClelland) และ เฮอร์แมนส์ (Hermans) สำหรับ ปัจจัยจิตใจ ศึกษาจากทฤษฎีลำดับความต้องการของ มาสโลว์ (Maslow)

กลุ่มประชากรที่นำมาศึกษา ได้กำหนดขอบเขต การศึกษาเฉพาะนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปี สุดท้ายของสถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชน ในการ คุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้สืบค้นข้อมูลจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามสถาบันและระดับการศึกษา และนำข้อมูล ดังกล่าวมาเรียงลำดับ เพื่อหากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธี Two Stage Stratified Random Sampling ในขั้นตอนที่ 1. เป็น การคัดเลือกสถาบันการศึกษาที่จะใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยคัดเลือกจากสถาบันการศึกษาของรัฐที่มีจำนวน ผู้สำเร็จการศึกษามาก 3 อันดับแรก กับสถาบันการศึกษา เอกชนที่มีผู้สำเร็จการศึกษามาก 3 อันดับแรก จากนั้นนำ จำนวนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาแต่ละสถาบันมา กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณจากสูตร ของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane) โดยกำหนดความ คลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่าง นิสิตนักศึกษา จาก สถาบันการศึกษาของรัฐ 3 แห่งคือ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กับสถาบันการศึกษา เอกชน 3 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัยกรุงเทพ และมหาวิทยาลัยหอการค้า เนื่องจากจำนวนผู้สำเร็จ การศึกษาของแต่ละสถาบันไม่เท่ากัน ดังนั้นในขั้นตอนที่ 2. จึงต้องคำนวณหาสัดส่วนของประชากร กลุ่มตัวอย่าง ในแต่ละกลุ่ม ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถาบัน ซึ่งรวมกันแล้วเท่ากับ 394 คน รูปแบบการศึกษาเป็นการ วิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 394 ชุด ลักษณะแบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1. เป็น แบบสอบถามลักษณะประชากร ส่วนที่ 2. เป็นแบบวัด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ส่วนที่ 3. เป็นแบบวัดปัจจัยจิตใจ และส่วนที่ 4. เป็นแบบวัดการตัดสินใจประกอบธุรกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม ลักษณะแบบวัด เป็นมาตรา ส่วนประมาณค่า เป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปาน กลาง น้อย น้อยที่สุด และให้คะแนนตาม ลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale)

2. ผลการวิจัย

พบว่า ปัจจัยจิตใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ปัจจัย จูงใจ เรื่อง “ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นอาชีพ

ที่อิสระ สามารถพัฒนา ความรู้ความสามารถและให้ ประสบการณ์ในการประกอบอาชีพของตนเอง” มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 อยู่ในระดับ มาก และปัจจัย จูงใจที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในกลุ่ม คือ เรื่อง “เป็นอาชีพที่ทำให้ ได้รับการยกย่องจากผู้อื่น” มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 อยู่ใน ระดับมากเช่นกัน ส่วนด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของ นิสิตนักศึกษาในการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาด กลางและขนาดย่อม เรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ เรื่อง “การทำงานที่สำคัญและต้องใช้ความสามารถอย่างมาก เป็นสิ่งที่สร้างความพึงพอใจให้กับนิสิตนักศึกษา เป็นพิเศษ” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 และแรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่เรื่อง “นิสิตนักศึกษาจะ ไม่รู้สึกเบื่อหน่าย ถ้างานที่ทำมีอุปสรรคมากๆ” มี ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.76 อยู่ในระดับปานกลาง ในด้านการ ตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ของ นิสิตนักศึกษา เรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ เรื่อง “ความตั้งใจจะประกอบธุรกิจส่วนตัวหากมีโอกาส” มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 อยู่ในระดับมากที่สุด และเรื่องที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ “ความตั้งใจจะประกอบธุรกิจ ส่วนตัวเพราะครอบครัวและคนรอบข้างสนับสนุน” มี ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.54 อยู่ในระดับมาก

ปัจจัยจูงใจในการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาด กลางและขนาดย่อม ของนิสิตนักศึกษา เพศชาย มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 ต่ำกว่า เพศหญิงซึ่งมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.93 และเมื่อทดสอบความแตกต่างระดับปัจจัยจูงใจใน การตัดสินใจระหว่างเพศ โดยใช้สถิติทดสอบที พบว่า ระดับปัจจัยจูงใจไม่แตกต่างกันทางสถิติ ด้านผลการ เรียนพบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนสูงกว่า 3.50 มี ค่าเฉลี่ยระดับปัจจัยจูงใจ ในการประกอบธุรกิจขนาด กลางและขนาดย่อมสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ส่วนกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ กลุ่มที่มีผลการเรียนอยู่ ระหว่าง 2.51 – 3.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 เมื่อทดสอบ ความแตกต่างระดับปัจจัยจูงใจในการตัดสินใจระหว่าง ผลการเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ ทางเดียว สถิติทดสอบ เอฟ สรุปได้ว่า ระดับปัจจัย จูงใจในการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาด ย่อมของนิสิตนักศึกษาไม่แตกต่างกันทางสถิติ ส่วนด้าน

ภูมิหลังของครอบครัวพบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับปัจจัยจูง ใจในการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาด ย่อม ของกลุ่มที่ครอบครัวประกอบธุรกิจและครอบครัว ที่ไม่ประกอบธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน เมื่อทดสอบ ความแตกต่างระดับปัจจัยจูงใจในการตัดสินใจระหว่าง ภูมิหลังของครอบครัวโดยใช้สถิติทดสอบที สรุปได้ว่า ระดับปัจจัยจูงใจในการ ตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาด กลางและขนาดย่อม ของนิสิตนักศึกษาไม่แตกต่างกัน ทางสถิติ

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการตัดสินใจประกอบธุรกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม ของนิสิตนักศึกษาเพศชาย มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 ต่ำกว่าเพศหญิงที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 เมื่อทดสอบความแตกต่างของระดับแรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์ในการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมของนิสิตนักศึกษา ระหว่างเพศชายและเพศ หญิงโดยใช้สถิติทดสอบที สรุปผลได้ว่าแรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์ ในการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม ของนิสิตนักศึกษา ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ด้านผลการเรียนพบว่า นิสิตนักศึกษาที่ได้ผลการเรียน สูงกว่า 3.50 มีค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการ ตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสูง ที่สุด คือมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.51 ส่วนกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ย ระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ที่สุดคือ กลุ่มที่มีผลการ เรียนอยู่ระหว่าง 2.51 – 3.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 เมื่อ ทดสอบความแตกต่างของระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ใน การตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ระหว่างผลการเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความ แปรปรวนแบบทางเดียว สถิติทดสอบ เอฟ สรุปได้ว่า ระดับแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ในการตัดสินใจประกอบ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ของนิสิตนักศึกษาไม่ แตกต่างกันทางสถิติ ส่วนด้านภูมิหลังของ ครอบครัว พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการ ตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ของ นิสิตนักศึกษากลุ่มที่ครอบครัวประกอบธุรกิจ มี ค่าเฉลี่ยสูงกว่า ครอบครัวที่ไม่ประกอบธุรกิจ กล่าวคือ กลุ่มที่ครอบครัวประกอบธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 และกลุ่มที่ครอบครัวไม่ได้ประกอบธุรกิจ มีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 3.40 เมื่อทดสอบความแตกต่างระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ระหว่างภูมิภาคหลังของครอบครัวที่ประกอบธุรกิจ และไม่ประกอบธุรกิจ โดยใช้สถิติทดสอบที สรุปผลได้ว่าระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ของนิสิตนักศึกษา แตกต่างกันทางสถิติระหว่างภูมิภาคหลังของครอบครัว ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ระดับการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของนิสิตนักศึกษาเพศชาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ต่ำกว่า เพศหญิงที่มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.04 เมื่อทดสอบความแตกต่างของระดับการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ของ นิสิตนักศึกษา ระหว่างเพศชายและ เพศหญิง โดยใช้สถิติทดสอบที สรุปได้ว่าการ ตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของนิสิตนักศึกษาไม่แตกต่างกันทางสถิติ ด้านผลการเรียนพบว่า นิสิตนักศึกษาที่ได้ผลการเรียนระหว่าง 2.00 – 2.50 มีค่าเฉลี่ยระดับการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสูงสุด คือมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.06 ส่วนกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยระดับการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่ำที่สุดคือ กลุ่มที่มีผลการเรียนอยู่ระหว่าง 2.51 – 3.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 เมื่อทดสอบความแตกต่างของระดับการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของนิสิตนักศึกษาระหว่างผลการเรียนโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว สถิติทดสอบเอฟ สรุปได้ว่าระดับการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของนิสิตนักศึกษา ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ส่วนด้านภูมิภาคหลังของครอบครัวพบว่า ค่าเฉลี่ยระดับการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของนิสิตนักศึกษากลุ่มที่ ครอบครัวประกอบธุรกิจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 สูงกว่า ครอบครัวที่ไม่ประกอบธุรกิจ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 เมื่อทดสอบความแตกต่างระดับการ ตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของนิสิตนักศึกษาระหว่างภูมิภาคหลังของครอบครัวโดยใช้สถิติทดสอบที สรุปได้ว่า ระดับการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ของนิสิตนักศึกษาแตกต่างกันทางสถิติระหว่างภูมิภาคหลังของครอบครัวที่ระดับ นัยสำคัญ 0.05

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยจูงใจและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ของนิสิตนักศึกษา สรุปผลได้ว่า ปัจจัยจูงใจมีความสัมพันธ์กับ การตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ร้อยละ 34.0 ในทิศทางเดียวกัน เช่นเดียวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่มีความสัมพันธ์กับการ ตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ร้อยละ 37.8 ในทิศทางเดียวกัน

3. อภิปรายผล

ผู้เขียนได้ตั้งสมมุติฐานการวิจัย ข้อที่ 1 ไว้ว่า นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน จะมีปัจจัยจูงใจ แรง จูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแตกต่างกัน

ผลจากการวิจัยพบว่านิสิตนักศึกษาที่มีปัจจัยส่วนบุคคลในด้านเพศและผลการเรียนแตกต่างกัน จะมีระดับปัจจัยจูงใจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมุติฐาน ยกเว้นปัจจัยส่วนบุคคลในด้านภูมิภาคหลังของครอบครัวระหว่างครอบครัวที่ประกอบธุรกิจ กับครอบครัวที่ไม่ได้ประกอบธุรกิจ จะมีระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน

ปัจจัยจูงใจในการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของนิสิตนักศึกษาเพศชาย มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่านิสิตนักศึกษาเพศหญิง ปัจจัยจูงใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ปัจจัย จูงใจเรื่อง “ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นเป็นอาชีพที่อิสระ สามารถพัฒนา ความรู้ความสามารถ และให้ ประสบการณ์ในการประกอบอาชีพของตนเอง” ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการของ แมคเคลแลนด์ ในเรื่องความต้องการความสำเร็จ โดยผู้ที่ต้องการความสำเร็จสูง มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะทำงานให้ได้ผลงานดี

ขึ้น สนใจที่จะริเริ่มเป้าหมายที่แปลกใหม่ เพื่อตอบสนองแรง จูงใจภายในของตนเอง และสอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ ในเรื่องของความต้องการที่ได้ทำดังใจปรารถนา (Self-Actualization Needs) ซึ่งเป็นความต้องการสูงสุดของบุคคลที่ได้ทำในทุกอย่างที่ตนใฝ่ฝันและปรารถนา ได้ใช้ความสามารถและพัฒนาศักยภาพของตนเอง รองลงมาคือ “รายได้ที่ ได้รับ มีความเหมาะสมกับปริมาณงาน ลักษณะงาน และความรู้ความสามารถ” และเรื่อง “การเป็นอาชีพที่ไม่ต้องเสี่ยงต่อการออกจากงาน และสามารถสร้างความมั่นคงในอนาคตให้กับ ตนเอง” ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ ในเรื่องความต้องการความปลอดภัย คือมีความมั่นคงในการทำงาน มีค่าจ้างผลตอบแทนที่สูงกว่าระดับเพื่อการอยู่รอด

ในด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนิสิตนักศึกษาเพศชาย มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่านิสิตนักศึกษาหญิง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนิสิตนักศึกษา ในการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 อยู่ในระดับมาก โดยเรื่องที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เรื่อง “การทำงานที่สำคัญและต้องใช้ความสามารถอย่างมากเป็นสิ่งที่สร้างความพึงพอใจให้กับนิสิตนักศึกษาเป็นพิเศษ” ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแมคเคลแลนด์ ที่ว่า “ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความคิดว่า งานจะสำเร็จลุล่วงอย่างเป็น ผลดี นั้นขึ้นอยู่กับความมุ่งมั่นตั้งใจจริง และความขยันขันแข็งของตน มิใช่เป็นเพราะ โอกาสอำนวย” รองลงมาเป็นเรื่อง “งานที่ใช้ความ รับผิดชอบเป็นงานที่น่าสนใจกว่างานที่ไม่ต้องรับผิดชอบ” ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ในเรื่องของความต้องการที่เกี่ยวข้องกับการนับถือตนเอง และการได้รับการยกย่องนับถือจาก ผู้อื่น เป็นความต้องการความมีเกียรติศักดิ์ศรี

ในการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของนิสิตนักศึกษาเพศชาย มี ค่าเฉลี่ยของระดับการตัดสินใจ ต่ำกว่านิสิตนักศึกษาหญิง ภาพรวมของการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.98 อยู่ในระดับมาก โดยเรื่องที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่เรื่อง “ความตั้งใจ

ประกอบธุรกิจส่วนตัวหากมีโอกาส” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 อยู่ในระดับมากที่สุด นั่นคือ โดยส่วนใหญ่นิสิต นักศึกษามีความสนใจในการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และเรื่องที่มีระดับค่าเฉลี่ยรองลงมาคือเรื่อง “ความต้องการประกอบธุรกิจหากมีความพร้อมเรื่อง เงินทุน” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งเรื่องของเงินทุนคืออุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถประกอบธุรกิจได้ดังที่ต้องการ ดังนั้นหากจะสนับสนุนให้นิสิตนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาแล้วหันมาประกอบธุรกิจส่วนตัว ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความช่วยเหลือเรื่องแหล่งเงินทุน และ เงื่อนไขในการกู้ยืมที่เอื้อต่อการเริ่มต้นประกอบธุรกิจ

สมมติฐาน การวิจัยข้อที่ 2 ปัจจัยจูงใจมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ในทิศทางเดียวกัน

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยจูงใจมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ร้อยละ 34.0 ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Greenberg and Baron (1997: 142) ที่ว่า บุคคลต้องการตอบสนองแรงขับ (Drive) จึงกระตุ้นพฤติกรรมมุ่งความสำเร็จขึ้น และในการตอบสนองแรงขับดังกล่าว บุคคลจะเลือกแนวทางปฏิบัติเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ นั่นคือ บุคคลที่มีระดับ ปัจจัย จูงใจสูงจะมีแรงขับ ที่กระตุ้นให้ตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสูง

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม ของนิสิตนักศึกษา ในทิศทางเดียวกัน

ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจประกอบธุรกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม ร้อยละ 37.8 ในทิศทางเดียวกัน

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ แมคเคลแลนด์ (McClelland 1969: 104) ที่สรุปลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า เลือกทำงานที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง มีความ บากบั่นและ เพียรพยายาม และมี

ความคิดว่างานจะสำเร็จลุล่วงเป็นผลดี ขึ้นอยู่กับความมุ่งมั่นตั้งใจจริง และขยัน มีโชโฆโอกาสอำนวย ดังนั้นบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสูง

4. ข้อเสนอแนะ

4.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้

ในปัจจุบันสถานศึกษาหลายแห่งได้นำโครงการสหกิจศึกษาเพิ่มในหลักสูตร ทั้งนี้ โครงการสหกิจศึกษา เป็นการ จัดการศึกษา ที่จัดให้นิสิตนักศึกษาไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการจริง เพื่อเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ และทำให้เกิดการพัฒนาตนเองให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน ซึ่งโครงการดังกล่าวเป็นการเตรียมบัณฑิตให้มีคุณภาพสอดคล้องตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ หรือนายจ้าง นั่นคือเตรียมบัณฑิตให้ไปเป็นลูกน้อง แต่ไม่มีโครงการใดที่จะเตรียมบัณฑิตให้ไปเป็นเจ้าของ ถึงแม้ในหลักสูตรการเรียนการสอนจะมีรายวิชาที่จะเสริมสร้างผู้ประกอบการ เช่น การจัดการธุรกิจขนาดย่อม การเขียนแผนธุรกิจ เป็นต้น แต่ไม่ได้มีโครงการเข้าแก่ฝึกหัด ที่จะให้นิสิตนักศึกษาได้ทดลองประกอบธุรกิจอย่างจริงจัง จากผลการวิจัย พบว่านิสิตนักศึกษาที่ภูมิหลังของครอบครัวมีการประกอบธุรกิจมีระดับค่าเฉลี่ยของปัจจัยจูงใจ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่ครอบครัวไม่ได้ประกอบธุรกิจ แสดงให้เห็นว่านิสิตนักศึกษาที่ครอบครัวประกอบธุรกิจ มีพื้นฐานการทำธุรกิจโดยได้เรียนรู้จากครอบครัว ดังนั้นหากมีการปูพื้นฐานในการทำธุรกิจให้กับนิสิตนักศึกษาโดยให้ทดลองปฏิบัติจริง จะทำให้นิสิตนักศึกษาที่ครอบครัวไม่ได้ประกอบธุรกิจมีโอกาสได้เรียนรู้และสามารถประกอบธุรกิจได้

อนึ่งแม้ว่าภาครัฐจะได้มีการวางแผนให้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ผลักดันให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี (มจธ.) วิทยาเขตบางขุนเทียน เป็นมหาวิทยาลัยเอสเอ็มอี เพื่อเป็นสถาบันการศึกษาที่สนับสนุนผลงานวิจัยและ

เทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และกระบวนการผลิตสินค้า ของผู้ประกอบการเอสเอ็มอี ในสินค้า 4 กลุ่ม ในโครงการนำร่องคือ 1. กลุ่มสุราแช่, น้ำผลไม้และ น้ำสมุนไพร 2. กลุ่มถนอมรักษาผลไม้ 3. กลุ่ม ผลไม้, เครื่องเทศ, สมุนไพรแปรรูป และ 4. กลุ่ม ผ้าทอพื้นเมือง โครงการดังกล่าวเริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม 2546 เป็นโครงการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้กับคนที่เป็น ผู้ประกอบการแล้ว มิได้ จัดทำขึ้นสำหรับคนที่ยังไม่ได้เป็นผู้ประกอบการ และโครงการดังกล่าว ได้ดำเนินมาเป็นระยะเวลาพอสมควรแล้ว แต่ยังไม่แพร่หลายไปยังสถาบันการศึกษาอื่นจะมีก็เพียงเฉพาะในรูปแบบของศูนย์มเพาะวิสาหกิจ ซึ่งทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยง คอยให้คำปรึกษาและ คำแนะนำแก่ผู้ที่ประกอบธุรกิจแล้วมิได้เป็นการให้การศึกษาและฝึกหัดประกอบธุรกิจ แก่ผู้ที่คิดจะเริ่มต้น ในรูปแบบของมหาวิทยาลัยเฉพาะทางด้านเอสเอ็มอี

5. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

5.1 การวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาเฉพาะนิสิตนักศึกษานิสิตในสถาบันอุดมศึกษา ในเขต กรุงเทพมหานคร เพียง 6 สถาบันเท่านั้น ควรมีการศึกษากับกลุ่มประชากรอื่น เช่น สถาบันอุดมศึกษาในส่วนภูมิภาค หรือแยกศึกษาเป็นรายภาค เช่น ภาคเหนือตอนบน ภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลาง ภาคตะวันตก ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ เป็นต้น

5.2 ควรศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของนิสิตนักศึกษากับ ตัวแปรด้านอื่นๆ เช่น ค่านิยมในอาชีพ การรับรู้ความสามารถของตนด้านอาชีพ เพื่อนำไปสู่การส่งเสริมและแนะแนวทางในการเลือกประกอบธุรกิจที่เหมาะสมต่อไป

6. เอกสารอ้างอิง

- [1] ทิพย์วัลย์ สีจันทร์ และ คณะ ,2546. การคิดและการตัดสินใจ. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- [2] วุฒิชัย จ้างนง,2523. พฤติกรรมการตัดสินใจ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์.

- [3] วุฒิชัย จำนง, 2525. การจูงใจในองค์กรธุรกิจ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์ .
- [4] สมชาย หิรัญกิตติ และ ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2542. การบริหารธุรกิจขนาดย่อม. กรุงเทพฯ : ชีระฟิล์มและไซเท็กซ์ จำกัด .
- [5] สมยศ นาวิกการ, 2540. การบริหารและพฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ผู้จัดการ .
- [6] สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรรถมานะ, 2541. พฤติกรรมองค์กร : ทฤษฎีและการประยุกต์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ .
- [7] กวีพันธ์ ระเบียบนาวิรุญย์, 2545. ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางปัญญา และความฉลาดทางอารมณ์ ที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้บริหารงานระดับต้นในโรงงานอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม .
- [8] ชนชนก เทียนประภาส , 2543. ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายช่างสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารองค์กร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม .
- [9] ณัฐจริยา แสงสว่าง , 2533. ปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นของประชาชน ศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนในเขตภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- [10] ดำรงค์ศักดิ์ จงวิบูลย์ , 2543. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในสำนักงานตำรวจสันติบาล. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล .
- [11] นีรามิส อรุโณทอง , 2539. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรส่วนบุคคลกับปัจจัยจูงใจในการเลือกงานของบัณฑิตใหม่มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ .
- [12] บุญมี บุญมั่น , 2535. ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ .
- [13] เพทาย ศิริมุสิกะ , 2547. การตัดสินใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ต่อการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ .
- [14] ภาสกร แซ่มประเสริฐ, 2545. การเปรียบเทียบภูมิหลังและลักษณะความเป็นผู้ประกอบการระหว่างผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จสูงและดำเนินการดำเนินกิจการอุตสาหกรรมขนาดย่อมและขนาดกลางในจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระวิทยาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ บัณฑิตวิทยาลัย เชียงใหม่ .
- [15] ยุทธนาวี ดวงสุวรรณ, 2542. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) : สำนักงานใหญ่. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารองค์กร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม .
- [16] สมชาย สกุดสุวรรณ์. ยุทธศาสตร์การบูรณาการเพื่อพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของภาครัฐและภาคเอกชนในช่วงปี 2545-2550. การค้นคว้าแบบอิสระ หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน รุ่นที่ 14 ปีการศึกษา 2544-2545, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

- [17] สมศรี สุขเกษม , 2544. ปัจจัยที่ทำให้ตัดสินใจศึกษาต่อในระดับมหาบัณฑิตของข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ . วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา รัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ .
- [18] สุคารา ดิชฐากรณ์ , 2535. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อของข้าราชการตามแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคลของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา รัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ .
- [19] อรุณี อารี , 2539. การตัดสินใจของนักศึกษาในการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดนครราชสีมา . วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา รัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ .
- [20] อานันท์ ทาปทา , 2533. ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการตัดสินใจในระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา รัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ .
- [21] Atkinson, W.J. and D. Birch, 1964. An Introduction to Motivation . Van Nortrand Reinhold Company .
- [22] Beach, D.S., 1980. Personnel : The management of People at Work , New York : Macmillian Company .
- [23] Franken, R.E.,1998. Human motivation. (4th ed.) . Pacific Grove, California/Cole Publishing Company.
- [24] Frese, M., Brantjes, a., & Hoorn, R. 2002. Psychological success factors of small scale business in Namibia : The role of strategy Process, entrepreneurial orientation and the environment. Journal of Developmental Entrepreneurship . (Online) Available : <http://dbonline.lib.cmu.ac.th/abi/detail.nsp> (15 August 2003)
- [25] Frunzi, G. L. & Savini, P. L., 1997. Supervision, The art of management. Upper Saddle River, N.J.: Prentice Hall .
- [26] Greenberg, J. & Baron, R.A. ,1997. Behavior in organizations . (6thed.). Upper Saddle River, NJ : Prentice Hall .
- [27] Hatten, Timotry S.,2003. Small Business : Entrepreneurship and Beyond .New Jersey : Prentice-Hall Inc.
- [28] Herman, H.J.M. , 1970. A Question measure of achievement motivation. Journal Applied Psychology.
- [29] Maslow,A.H.,1970. Motivation and Personality .(2nd ed.). Newyork : Haper&Row.
- [30] Masters,R., & Meier,R. Sex differences and risk taking propensity of entrepreneurs. Periodical , 1988. (Online) Available : <http://dbonline.lib.cmu.ac.th/abi/detail.nsp> (15 August 2003)
- [31] McClelland, David C., Winter, David G. ,1969. Motivation Economic Achievement . Newyork : The Free Press .
- [32] McClelland, David C. , 1961. The Achieving Society. NewYork : Limiten Montagna, .
- [33] McClelland, D.C.,1985. Human Motivation. Oakland, N.J. : Scott. Foresman&company, .
- [34] Murry, H.A.,1984. Exploration in Personality. ,New York, Oxford University Press.
- [35] Schwer, R.K., & Yucelt, U. A study of risk taking propensities among small business, entrepreneurs and managers : An empirical evaluation. American Journal of Small Business , 1984. (Online) Available : <http://dbonline.lib.cmu.ac.th/abi/detail.nsp> (15 August 2003)

- [36] Shaver, K.G., 1995. The entrepreneurial personality myth. Business & Economic Review . (Online) Available : <http://dbonline.lib.cmu.ac.th/abi/detail.nsp> (15 August 2003)
- [37] Steer, R.M., 1987. Introduction to organizational behavior. (4th ed.). Glenview, IL : Foresman .
- [38] Stewart, W.H., & Roth, P.L. Risk propensity difference between entrepreneurs and managers : A meta-analytic review, 2001. Journal of Applied Psychology. ____ (Online) Available : <http://dbonline.lib.cmu.ac.th/abi/detail.nsp> (15 August 2003)
- <http://www.ismed.or.th>
- <http://secondary.kku.ac.th/research/ed-research>
2002/p-ponpan.html
- <http://itzone.northbkk.ac.th/elearning>
- <http://www.businesssthai.co.th/content.php?data=40479>
2_SMES%20Marketing